

Lekebergs Sparbank

Pelare III 2019

Lekebergs
Sparbank

Innehåll

1.	Inledning	2
2.	Lekebergs Sparbank.....	2
2.1	Verksamhetsåret 2018.....	2
3.	Organisation	3
3.1	Styrelse- och ledningsinformation	3
3.2	Mångfald och lämplighet	3
3.3	Risk- och revisionsutskott	4
3.4	Kreditutskott.....	4
3.5	Ersättningsutskott	4
4.	Ersättningssystem.....	4
5.	Riskhantering.....	4
5.1	Riskhanteringssystem.....	5
5.2	Riskstrategi	5
5.3	Tre försvarslinjer	6
5.4	Styrelsens riktlinjer för att styra och hantera risker	7
5.5	Riskkontrollfunktionen i organisationen.....	7
5.6	Rapportering	7
6.	Kapitalplanering	8
6.1	Kapitalbas	8
6.2	Kapitalkrav	8
6.3	Kapitalrelation	9
6.4	Bruttosolidet.....	10
6.5	IKLU-process	10
7.	Risker.....	11
7.1	Kreditrisk.....	11
7.2	Marknadsrisk	19
7.3	Likviditetsrisk	22
7.4	Operativ risk.....	25
8.	Deklaration	26
9.	Bilaga 1	27

1. Inledning

Denna rapport som publiceras en gång per år avser att informera om Lekebergs Sparbanks ("Sparbanken/Banken"), organisationsnummer 575001-9803, risker, riskhantering och kapital situation i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar, Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2010:7) om hantering av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag. Vidare i enlighet med EU direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag ("CRDIV") samt EU förordning 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag ("CRR"). Rapporten avser om inget annat skrivs förhållanden per 2019-12-31.

2. Lekebergs Sparbank

Sparbanken har tillstånd att bedriva bankrörelse enligt lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Sparbanken har även tillstånd att driva värdepappersrörelse under de förutsättningar som föreskrivs i lag (2007:528) om värdepappersmarknaden samt registreras som förvaltare under de förutsättningar som anges i lag (2004:46) om värdepappersfonder 4 kap. 12 §. Inom de ovanstående områdena så har Sparbanken en rad olika tillstånd knutet till verksamheten inom finansiella tjänster.

Lekebergs Sparbank drivs i associationsformen sparbank, som innebär att verksamheten bedrivs inom ett avgränsat geografiskt område och utan ägare eller enskilt vinstintresse. Den vinst som uppkommer fonderas för att trygga insättarnas medel. En mindre del av vinsten kan användas till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, vars syfte är att främja utveckling i sparbankens verksamhetsområde.

Lekebergs Sparbanks verksamhet utgår från samma idé idag som när sparbanken bildades 1903 – nytta för kunderna och för verksamhetsområdet.

De ytterst ansvariga för sparbankens verksamhet är huvudmännen, som i Lekebergs Sparbank är 24 till antalet. De fungerar som bankens ambassadörer och representerar bankens kunder. Huvudmännen ska se till att sparbanken gör så stor nytta som möjligt för både kunderna och regionen. Huvudmännen väljs enligt ett bestämt system (hälften väljs av Lekebergs kommun och den andra hälften av huvudmännen själva). De väljer i sin tur sparbankens styrelse och styrelsen utser VD och ställföreträdande VD.

2.1 Verksamhetsåret 2019

Sparbankens rörelseresultat för 2019 blev 33 502 tkr (27 636 tkr), vilket är en ökning med 21,23 %.

Lönsamheten mätt som rörelseresultat i förhållande till genomsnittlig affärsvolym uppgick till 0,5 % (0,5 %). Räntabilitet på eget kapital beräknat som rörelseresultat efter schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital blev 6,9 % (6,4 %).

Räntenettot uppgick till 40 803 tkr (36 249 tkr) vilket är en ökning med 12,56 %.

Ränteintäkter på utlåningen till allmänheten ökade med 3 621 tkr och kostnadsräntorna för inlåningen från allmänheten ökade med 1 113 tkr. Vilket till största del beror på ökade kostnader för insättningsgaranti. Med anledning av den lägre allmänna räntenivån har räntemarginalen sjunkit något medan utlåningsökningen påverkat räntenettot positivt under 2019.

Erhållna utdelningar har ökat sedan 2018 och uppgick till 9 827 tkr (8 645 tkr).

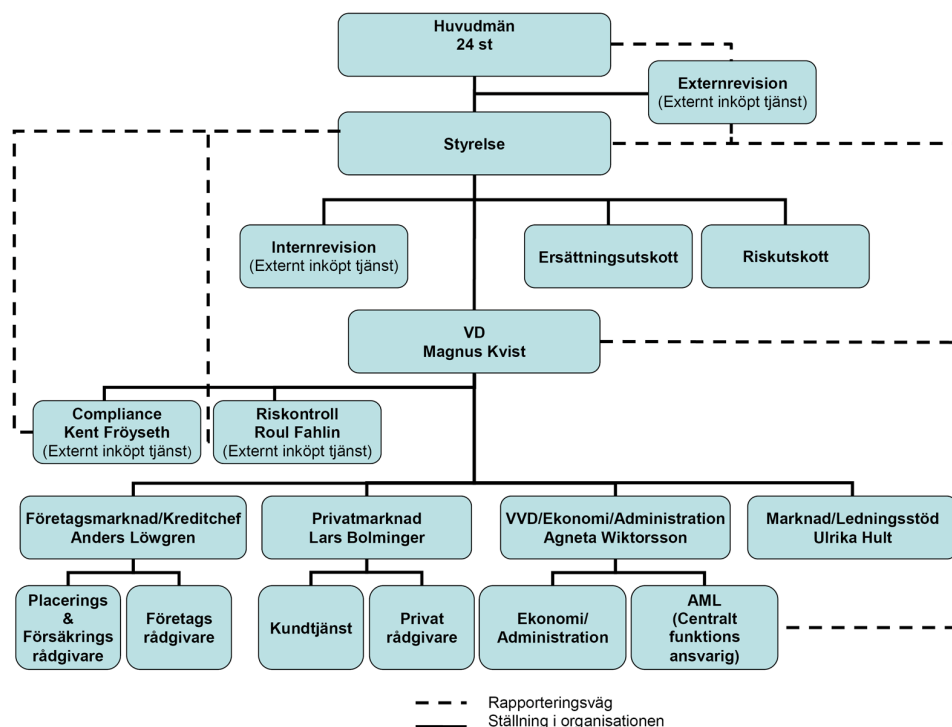
Provisionsnettot uppgick till 21 691 tkr (21 656 tkr) med positiv utveckling på betalningsförmedlingsprovisioner samt värdepappersprovisioner och negativ utveckling på utlåningsprovisioner och övriga provisioner jämfört med 2018.

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgick till 874 tkr (674 tkr).

Totala kostnaderna var 1 046 tkr mer än 2018. Allmänna administrationskostnader uppgick till 31 648 tkr (30 646 tkr) medan övriga kostnader uppgick till 5 456 tkr (5 403 tkr).

Kreditförlusterna uppgick till -2 245tkr (-3 571 tkr) och motsvarar 0,1 % (0,2 %) av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl. banker) samt leasingobjekt, övertagen egendom och kreditgarantier.

3. Organisation

3.1 Styrelse- och ledningsinformation

Styrelsen väljs av sparbanksstämman. Styrelsen har det yttersta ansvaret för Bankens verksamhet. Styrelsen fastställer Sparbankens verksamhetsmål och strategier, interna regler för styrning, riskhantering och kontroll. Den tillsätter, utvärderar och entledigar VD samt ser till att information som lämnas är transparent, relevant och tillförlitlig. Styrelsen väljs av sparbanksstämman på 4 år. Styrelsen består av minst 5 och högst 9 ledamöter inklusive VD. Ytterligare information om styrelseledamöterna såsom kunskaper och erfarenheter finns tillgängligt på Bankens hemsida.

3.2 Mångfald och lämplighet

Sparbanken ser klara fördelar med att ha en styrelse med en uppsättning av olika relevanta egenskaper, kunskaps- och erfarenhetsområden i styrelsen som grupp. Bankens valberedning ska mot bakgrund av ovan och med beaktande av omdöme, anseende och erfarenhet, när den föreslår ledamöter beakta en bred uppsättning egenskaper och, om möjligt, balansera dessa på lämpligt sätt. I bankens mångfaldspolicy framgår det att samtliga lämplighetsbedömningar ska dokumenteras och bevaras som strikt konfidentiell information. Vidare ska årligen en dokumenterad utvärdering ske i avseende att bedöma hur väl målen i denna policy är uppfyllda. Styrelsens ordförande ansvarar för att detta sker och utvärderingen ska tillhandahållas bankens valberedning.

3.3 Risk- och revisionsutskott

Bankens styrelse har utsett ett Risk- och ett Revisionsutskott. Riskutskottet har en beredande funktion med ansvar att följa upp eventuella brister i organisation och rutiner utifrån riskhantering, styrning och kontroll. Riskutskottet bereder styrelsens policy och styrdokument. Detta innefattar styrdokument avseende Bankens riskaptit, risklimiter samt riskhantering. Dessutom bereder utskottet den interna kapitalutvärderingen samt kontrollrapporter från riskkontroll och compliance. Därtill sker en uppföljning av tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen samt att internrevisionens arbete bedrivs enligt fastställd revisionsplan.

Revisionsutskottet utgörs av bankens styrelse i sin helhet. Arbetet i styrelsens Revisionsutskott syftar till att säkerställa att bankens verkställande ledning etablerar och underhåller effektiva rutiner för intern styrning, riskhantering och kontroll. Revisionsutskottet granskar också att de interna och externa revisorernas arbete bedrivs på ett effektivt, opartiskt och tillfredsställande sätt.

3.4 Kreditutskott

Styrelsens kreditutskott har styrelsens mandat att fatta kreditbeslut vid brådskande kreditärenden mellan styrelsemöten.

3.5 Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet gör en riskbedömning och bereder frågor avseende ersättning till verkställande ledning och ansvariga för kontrollfunktioner. I beredningen tas hänsyn till kunders, investerares och övriga intressenters långsiktiga intressen. I utskottet ingår inte någon styrelseledamot som är anställd i Sparbanken.

4. Ersättningsystem

Sparbankens ersättningspolicy fastställs av styrelsen och som omfattar samtliga anställda. Syftet med Ersättningspolicyn är att främja en effektiv riskhantering och motverka ett överdrivet risktagande. Ersättningspolicyn anger grunder och principer för hur ersättningar ska fastställas och hur policyn ska tillämpas och följas upp. Därutöver ska policyn slå fast vilka de anställda är vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på företagets riskprofil och de särskilda regler för rörlig ersättning som gäller dem. För att Sparbanken ska kunna identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som Bankens verksamhet är förknippad med ska ersättningar utformas så att de är förenliga med och främjar en effektiv riskhantering och motverkar överdrivet risktagande. Ersättningar till enskilda medarbetare får inte motverka Bankens långsiktiga intressen.

Sparbanken har ett resultatandelssystem med avsättning till resultatandelsstiftelsen Guldeken, där utgiven andel baseras på arbetad tid. Resultatandelarna är fonderade i minst fem år. Om Sparbanken inte uppnår definierade mål utgår inga resultatandelar. Styrelsen har beslutat att tillämpa samma principer för samtliga anställda exklusive VD och VVD. Styrelsen fattar varje år beslut om vilket belopp som ska avsättas för resultatandelar samt vilka kriterier som ska uppnås för att resultatandelar ska avsättas. Maximalt utfall i resultatandelar uppgår till ett prisbasbelopp per heltidsanställd resultatandelsberättigad medarbetare per år. Belopp som avsätts är baserat på ett resultatmål och ett tredelat mål som måste uppnås inom risk.

5. Riskhantering

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen och riskhanteringen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivningen och den övriga verksamheten. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar

regelbundet till styrelsen. Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som Banken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar i form av riskkaptiter och risklimiters och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiters inte bryts. Policyer inom området utvärderas och uppdateras regelbundet.

5.1 Riskhanteringssystem

Sparbankens riskhanteringssystem möjliggör en kontinuerlig utvärdering av de risker som verksamheten är förknippad med. Det upprättade riskhanteringssystemet är en integrerad del av Sparbankens beslutsprocesser och bidrar till att målen för verksamheten kan uppnås inom beslutad riskkaptit.

Riskhanteringssystemet i Sparbanken innefattar de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, hantera, kontrollera och rapportera de risker verksamheten är, eller kan bli, exponerad mot.

De huvudsakliga beståndsdelarna i Sparbankens riskhanteringssystem är:

- Organisation och ansvarsfördelning
- Tydliga rutiner för att styra och hantera risker
- Riskstrategi
- Riskkaptit och risklimiters
- Definierad process för riskhantering
- Beslutade metoder för att mäta risker
- Process för intern kapital- och likviditetsutvärdering
- Godkännandeprocess för nya och/eller ändrade produkter, tjänster och marknader (NPAP)
- Funktion för oberoende riskkontroll
- Rapporteringsrutiner

Riskhanteringssystemet omfattar både de risker som ska täckas av de legala kapitalkraven och andra väsentliga risker som verksamheten för med sig. Riskhanteringssystemet utvärderas och uppdateras regelbundet för att säkerställa att varje del är relevant, korrekt och att de speglar gällande regelverk, praxis och förväntningar från Bankens intressenter. Genom kompetenssäkring och tydliga processer skapas förutsättningar för en stabil riskkontroll och riskhantering där varje anställd har tydliga befogenheter, ansvar och förstår sin roll i processen.

5.2 Riskstrategi

Sparbankens verksamhet bedrivs så att riskprofilen vid var tidpunkt är anpassad till Bankens kapacitet att bära risk inom fastställd riskkaptit samt verksamhetsmål. En grundläggande förutsättning i Sparbankens riskstrategi är därför att verksamhetsplanen tar utgångspunkt i och utvärderas gentemot fastställda riskkaptiter och limiters.

För att möjliggöra en god styrning av riskexponeringen innehåller den riskrapportering som regelbundet rapporteras till styrelsen en uppföljning av hur riskexponeringen vid rapporteringstillfället förhåller sig till beslutade riskkaptiter och risklimiters. Om verksamheten under perioden mellan fastställda rapporteringstillfällen får kännedom om överträdelser av aptit eller limit, eller om det bedöms att det finns en betydande risk att överträdelse kommer att ske, rapporteras detta separat till styrelsen.

Med riskbärande kapacitet avses förmågan att möta förluster som uppstår med i första hand Sparbankens löpande intjäning och i andra hand genom utnyttjande av Bankens kapitalbas. Utgångspunkten är att Bankens förväntade förluster ska bäras av löpande intjäning medan oförväntade förluster ska täckas genom utnyttjande av Bankens kapitalbas i den mån de inte täcks av löpande intjäning. Sparbankens likviditetutveckling följs löpande och en likviditetsreserv ska hållas med hänsyn till att innehaven ska vara likvida, även i ett stressat scenario. En beredskapsplan finns som löpande uppdateras och som inbegriper en intern kommunikationsplan.

Finansieringsstrukturen ska anpassas till tillgångarnas, t.ex. Utlåning och likviditetsportfölj, förutsättningar och ta hänsyn till beteenden i stressade marknadssituationer. Kundernas inlåning är basen för Bankens finansiering och ska vårdas med sikte på långsiktiga relationer.

Till skillnad från finansiella risker kan det för vissa risktyper, exempelvis legal risk och ryktesrisk, vara svårt att kvantifiera riskexponeringen och ställa denna i relation till riskbärande kapacitet. För dessa risker krävs en mer kvalitativ bedömning av hur risken ska hanteras och kostnaden för att minska riskexponeringen ska då vägas mot den bedömda effekt en viss åtgärd bedöms ha på risknivån.

En ytterligare viktig del av Sparbankens strategi för att begränsa risktagandet är användandet av en dokumenterad process för godkännande av nya eller väsentligt förändrade, produkter, tjänster, marknader, processer, eller IT-system samt även vid större förändringar i Bankens verksamhet eller organisation.

I enlighet med gällande regelverk, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:1) om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut och CRR/CRD IV, ska ett institut ha en återhämtningsplan. Planen skall beskriva vilka åtgärder institut kan vidta för att återställa sin finansiella ställning vid en kraftig försämring. Banken har sedan 2014 i enlighet med regelverken årligen upprättat en sådan plan. Detta arbete belyser en viktig del av Bankens riskstrategi. Sparbanken har erhållit beslut från finansinspektionen att Banken kan tillämpa förenklad återhämtningsplan enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2016:6) om återhämtningsplaner, koncernåterhämtningsplaner och avtal om finansiellt stöd inom koncerner.

5.3 Tre försvarslinjer

Sparbanken är organiserad utifrån principen om de tre försvarslinjerna vilket utgör utgångspunkten för fördelning av ansvar kopplat till intern styrning, riskhantering och kontroll i banken.

Första försvarslinjen utgörs av den operativa verksamheten. Andra och tredje försvarslinjen utgör kontrollfunktioner och är oberoende, såväl från verksamheten som från varandra. Andra försvarslinjen är organisatoriskt placerad under VD, men direktrapporterar såväl till ledning som till styrelse. Den tredje försvarslinjen är direkt placerad under Bankens styrelse. Varje kontrollfunktionens arbete regleras av separata interna regler.

I första försvarslinjen återfinns verksamheten som ansvarar för att utföra det dagliga operativa arbetet. Det ligger på verksamhetens ansvar att ta risker som ligger i linje med styrelsens verksamhetsmål och riskaptit, att sätta pris på risken samt att rapportera till ledningen och till andra försvarslinjen. Alla inom första försvarslinjen ansvarar för att utföra detta arbete i enlighet med såväl externa som interna regelverk. Första försvarslinjen har fullt ansvar och äger styrning, risktagande, kontroll och uppföljning, inklusive incidentrapportering. Inom ramen för första försvarslinjens ansvar ligger även ett ansvar att åtgärda samt att löpande följa upp observationer som rapporterats av någon av kontrollfunktionerna.

I andra försvarslinjen återfinns Bankens riskkontrollfunktion och compliancefunktion som är utlagda på extern part. Dessa funktioner stödjer och kontrollerar första linjens arbete med riskhantering och regelefterlevnad. Riskkontrollfunktionen kontrollerar att det finns en riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker dagligen. Funktionerna stödjer verksamheten i arbetet med att utforma rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker och regelefterlevnad

I tredje försvarslinjen återfinns Bankens funktion för internrevision. Internrevisionen ansvarar för att på styrelsens uppdrag, oberoende och objektivt, utvärdera och bedöma effektiviteten i Bankens hela ramverk för intern styrning och kontroll, samt komma med rekommendationer och förslag till utveckling och förbättring av densamma. Detta innefattar löpande riskbaserade översyner av hela Bankens arbete kopplat till riskhantering, styrning och kontroll samt ledningsprocesser. Detta innebär utvärdering av såväl första som andra försvarslinjens arbete. Identifierade iakttagelser tillsammans med föreslagna förbättringsområden ska löpande rapporteras till styrelse och VD.

5.4 Styrelsens riktlinjer för att styra och hantera risker

Sparbanken hanterar och utvärderar sin exponering mot de risker som verksamheten är utsatt för i enlighet med följande övergripande struktur:

- En hög riskmedvetenhet och sund riskkultur ska finnas hos alla i Banken. En tydlig riskkultur skapas genom en gemensam värdegrund, adekvata mätmetoder, effektiv riskhantering men framförallt genom att agera med gott omdöme hos alla medarbetare och chefer.
- Varje medarbetare ska vara medvetna om och förstå de risker som är förknippade med den egna verksamheten.
- Det ska finnas dokumenterade interna rutiner och kontrollsysteem, som även tydliggör ansvar och befogenheter.
- Sparbanken ska ha adekvata rutiner för att bedöma och minimera riskerna med att införa nya produkter och tjänster men även väsentligt förändrade sådana. Processen ska även appliceras på större förändringar av organisationen eller verksamheten. Processen syftar till att bedöma och utvärdera nytillkommande risker mot Bankens riskaptit och vid väsentlig påverkan på riskprofilen ska den interna kapital- och likviditetsutvärderingen uppdateras.
- Mätmetoder och systemstöd ska vara anpassade till verksamhetens behov, komplexitet och storlek.
- Alla väsentliga risker ska identifieras, kvantifieras, analyseras och rapporteras. Risker som banken inte kan få lämplig avkastning på ska minimeras.
- Incidentrapportering ska vara väl fungerande och heltäckande enligt en dokumenterad process.
- För att uppnå önskad kvalitet och effektivitet inom både affärs- och kontrollaktiviteter ska det finnas tillräckliga resurser och kompetens.
- Det ska finnas en väl dokumenterad och kommunicerad kontinuitetshantering inkluderande beredskap-kontinuitet- och återställningsplan.
- Funktionen för riskkontroll ska vara oberoende och ansvarar för att löpande identifiera och följa upp de risker som Sparbanken är eller kan komma att exponeras mot.

5.5 Riskkontrollfunktionen i organisationen

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad på extern part. Funktionen är oberoende i förhållande till Bankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen.

5.6 Rapportering

Funktionen för riskkontroll rapporterar regelbundet sina iakttagelser och rekommendationer till styrelse, VD och övrig ledning. Funktionen lämnar en skriftlig riskrapport vid minst fyra ordinarie styrelsemöten per år. Risktagare och riskägare inom verksamheten informerar riskkontrollfunktionen i sådana fall då det skett väsentliga avvikelser eller i övrigt händelser som kan innebära en förhöjd risk eller kostnad.

6. Kapitalplanering

6.1 Kapitalbas

Enligt CRR ska Sparbanken upprätthålla en kapitalbas som vid var tidpunkt uppfyller följande minimikrav, uttryckt i procent av det riskvägda exponeringsbeloppet:

- Kärnprimärkapitalrelation om minst 4,5 procent
- Primärkapitalrelation om minst 6 procent.
- Total kapitalrelation om minst 8 procent.

I tillägg till minimikapitalkraven ska kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 procent av det riskvägda exponeringsbeloppet. Sparbanken håller en kontracyklisk kapitalbuffert utöver minimikapitalkrav och kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 procent i enlighet med FFFS 2014:33, (kontracyklisk buffert sänks till 0% i mars 2020). Kapitalbasen uppgick per 2019-12-31 till 305 894 tkr bestående av kärnprimärkapital, se bilaga 1 för offentliggörande enligt artikel 5 (EU) nr 1423/2013.

Kapitalbas

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	327 071	280 126
Fond för verkligt värde	42 931	77 979
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	370 002	358 105
<i>Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar</i>		
Värdejustering på grund av kraven på försiktig värdering	-398	-362
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet	-725	-720
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka sparbanken inte har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10,00 procent)	-62 985	-100 422
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-64 108	-101 504
Kärnprimärkapital	305 894	256 600
Primärkapitaltillskott		
Summa Primärkapital	305 894	256 600
Totalt kapital	305 894	256 600

6.2 Kapitalkrav

Beräkning av kapitalkrav är utförd i enlighet med CRR, lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, lagen (2014:967) om införande av lagen om kapitalbuffertar och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar. Sparbanken tillämpar schablonmetoden för kreditrisk och marknadsrisk. För operativa risker använder banken basmetoden.

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

	2019		2018	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponering sbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsb elopp
<i>Kreditrisk enligt schablonmetoden</i>				
Exponeringar mot institut <i>varav motpartsrisk</i>	3 920	48 998	3 531	44 135
Exponeringar mot företag	34 011	425 134	29 562	369 519
Exponeringar mot hushåll	36 224	452 805	33 263	415 790
Säkrade genom panträtt i fast egendom	19 632	245 398	18 865	235 811
Fallerade exponeringar	86	1 077	3 350	41 869
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	986	12 331	647	8 091
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	3 402	42 528	3 320	41 496
Aktieexponeringar	2 960	37 000	2 865	35 810
Övriga poster	465	5 807	346	4 340
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	101 686	1 271 078	95 749	1 196 861
<i>Operativ risk</i>				
Operativ risk enligt basmetoden	10 307	128 833	8 862	110 780
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	10 307	128 833	8 862	110 780
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	–	–	–	–
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	111 993	1 399 911	104 611	1 307 641

6.3 Kapitalrelation

Det totala kapitalkravet för Sparbanken uppgick per 2019-12-31 till 111 993 tkr. Då kapitalbasen endast består av kärnprimärkapital som vid samma tidpunkt uppgick till 305 894 tkr ger det en kärnprimärkapitalrelation på 21,85 procent.

Kapitalrelationer, buffertar m.m.

Totala riskvägda tillgångar	1 399 911	1 307 641
Kärnprimärkapitalrelation	21,85%	19,62%
Primärkapitalrelation	21,85%	19,62%
Kapitaltäckningsgrad	21,85%	19,62%
Buffertkrav	5,00%	4,50%
<i>varav kapitalkonserveringsbuffert</i>	2,50%	2,50%
<i>varav kontracyklisk kapitalbuffert</i>	2,50%	2,00%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	13,85%	11,62%
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka sparbanken har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10,00 procent)	37 000	35 810

6.4 Bruttosoliditet

Bruttosoliditet är en form av soliditetsmått. Måttet anger hur stort det egna kapitalet är i förhållande till bankens totala tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen. Åtaganden utanför balansräkningen består av kreditlöften till företag och privatpersoner.

Skillnaden jämfört med kapitaltäckningskraven är att tillgångarna inte riskviktas vilket innebär att banken måste hålla lika mycket kapital för alla exponeringar oavsett exponeringarnas risk. Finansinspektionen har idag ingen avsikt att genomföra krav på ett soliditetsmått för svenska banker förrän kravet träder i kraft inom EU. Bankens bruttosoliditet per 2019-12-31 är 11,31 %.

6.5 IKLU-process

Sparbanken utför minst årligen, eller vid behov, en intern kapital- och likviditetsutvärdering ("IKLU") vilken består av en omfattande bedömning av Sparbankens samtliga risker och kapitalbehovet för dessa samt likviditetsutvärdering med scenarioanalyser. IKLU-processen säkerställer att Sparbanken har tillräckligt med kapital även för mer oförutsedda risker genom att ha en tillräckligt stor kapitalbas samt en tillräckligt stor likviditetsbuffert.

Processen har ett särskilt fokus på de risker som inte kapitaltäcks i Pelare I och är ett verktyg som säkerställer att banken på ett tydligt och adekvat sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker banken är exponerad för samt gör en bedömning av sitt interna kapitalbehov i relation till detta. Kapitalutvärderingen ska utmynna i en detaljerad redogörelse av kapitalsituationen inklusive en beskrivning av Sparbankens aktuella riskprofil och riskprofilen tre år framåt.

Utöver en redogörelse för Sparbankens nuvarande ekonomiska ställning ska minst tre framtida scenarier, varav två stressade, beräknas. För varje scenario simuleras resultat- och balansräkningen i syfte att analysera utveckling av Sparbankens egna kapital samt hur stor kapitalbuffert som är nödvändig för att skydda Sparbanken mot förluster som äventyrar det legala kapitalkravet och Sparbankens existens.

Utgångspunkten är ett sannolikt basscenario. När basscenarioet utformas så tas hänsyn till den strategiska planeringen, exempelvis prognostiserade affärsvolymerna eller förändrade strategier inom de kommande tre åren. Därutöver ska minst två ofördelaktiga scenarier beräknas. Ett som återger en vanlig lågkonjunktur samt ett scenario med svår men möjlig stress (inträffar mellan tre och tio gånger per sekel). Den svårartade men inte osannolika stressen ska vara så utformad att den påverkar Sparbanken allvarligt och innehåller antaganden för hur de ogynnsamma ekonomiska förhållandena påverkar Sparbankens affärsvolymerna. Scenarierna ska uppdateras årligen eller oftare vid behov.

Dessutom redogörs för vilka metoder Sparbanken använder för att mäta och hantera risker, risklimiter och bedömning av kapital uppdelat per relevanta riskkategorier. IKLU:n innefattar alla risktyper som antas kunna påverka verksamheten. Förutom kreditrisker och operativa risker utvärderas kapitalbehovet även för bland annat ränterisk, valutarisk, likviditetsrisk, ryktesrisk och strategiska risker. Stresstester är en viktig metod i bedömningen av kapital och likviditetsbehov. Sparbankens VD är ansvarig för IKLU processen och Ekonomi-/Administrativ chef ansvarar för att tillhandahålla modeller och underlag. IKLU:n fastställs av styrelsen.

Enligt CRR/CRD IV och lagarna 2014:966, 2014:968 och 2014:993 ska tillsynsmyndigheten, Finansinspektionen utföra med viss regelbundenhet en egen översyns- och utvärderingsprocess (ÖUP) av Banken inkluderande stresstester av kapital och likviditet.

7. Risker

7.1 Kreditrisk

7.1.1 Definition

Med kredit-/motpartsrisk avses risken att Banken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som Banken tar på sig när Banken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts fullgörande av betalning till innehavaren av den finansiella garantin.

7.1.2 Riskkaptit

Kreditgivning och hantering av kreditrisker är ett av Sparbankens kärnområden och affärsverksamhet. Bankens riskkaptit avseende kreditrisker definieras som att genomsnittlig kreditförlustnivå i egen portfölj, långsiktigt, inte ska överstiga 0,50 procent. Dessutom sätts limiter för koncentrationsrisker (bransch, namn och geografi) relaterat till exponeringsbelopp samt maximinivåer på andelen kreditförsämrade fordringar i den egna kreditstocken

7.1.3 Riskhantering

Kreditrisken utgör den största delen i beräkningen av Sparbankens kapitalkrav. Kreditrisker förekommer i hela processen vid kreditgivning och beaktas i samtliga moment som prospektering, beredning, utbetalning och under löptiden. Det är därför centralt att det finns en god hantering av kreditrisker. Detta säkerställs bland annat genom ett heltäckande regelverk för kreditgivning och en väl fungerande kreditprocess vilket bland annat uppnås genom att löpande utbilda samtliga anställda som är delaktiga i processen för kreditgivning. Kreditprocessen ska präglas av dualitetsprincipen samt stödjas av ett effektivt systemstöd. För befintliga kreditengagemang ligger fokus på löpande utvärdering i syfte att identifiera förhöjda kreditrisker och vidta åtgärder för att förebygga kreditförluster. I detta ingår till exempel att värdera och utvärdera säkerheterna för krediterna. Slutligen säkerställs årligen genom Bankens interna kapitalutvärderingsprocess att tillräckligt kapital hålls för att täcka oväntade kreditförluster.

7.1.4 Regelverk och tillämpad metod

Banken mäter sina kreditrisker löpande. Portföljen genomlyses ur flera olika dimensioner som; riskklasser, säkerheter, volymförändringar, osäkerhetsnivåer med mera. Sparbanken tillämpar schablonmetoden för beräkning av kapitalkrav för kreditrisker. Denna innebär att regelverkets standardiserade riskvikter för olika exponeringsklasser tillämpas för beräkning av kapitalbehov i pelare 1.

Banken övervakar löpande regelverksförändringar. Ansvar för övervakningen ligger på Sparbanken med stöd av Compliancefunktionen som även är stödjande till organisationen vid implementering och tillämpning av nya regelverk.

7.1.5 Riskklassificering

Riskklass prövas och fastställs i samband med beslut för kreditgivning och kredituppföljning. Riskklassen ligger till grund och påverkar omfattningen av analys och dokumentation av kunden samt hur kunden ska följas upp. Kunder med låg risk kan hanteras i en enklare och snabbare kreditprocess. Kunder med högre risk leder till ökade uppföljningskrav. Klassificeringen syftar till att uppskatta sannolikheten för fallissemang inom ett år och uttrycks på en skala med 23 klasser där 0 representerar störst risk, 21 representerar lägst risk, samt en klass för fallissemang.

Fördelning klassificering		Sannolikhet för fallissemang %
Låg risk	21-13	<0,42
Normal risk	9-12	0,42-1,7
Förhöjd risk	6-8	1,7-4,8
Hög risk	0-5	>4,80
Fallerade	Fallerade	100

7.1.6 Säkerheter

Sparbankens utlåning sker framförallt mot säkerhet i fastigheter vilket Banken har lång erfarenhet och stabila rutiner för. Uppdateringar av säkerheternas värden sker årligen för företagsexponeringar och vid behov för exponeringar mot hushåll. I tabellen nedan redovisas exponering i förhållande till de säkerheter som ställts för krediten, först och främst avser dessa säkerheter pantbrev i fastigheter.

Maximal exponering för kreditrisk samt värde av säkerheter för finansiella tillgångar som är föremål för förlustreservering enligt IFRS 9

	Kreditrisk- exponering (före nedskriv- ning)	Förlust- reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering m hänsyn till säkerheter
Kreditriskexponering, brutto och netto 2019					
Tillgodohavanden hos centralbanker	1 494	–	1 494	1 494	–
Belåningsbara statsskuld- förbindelser mm	80 614	–	80 614	–	80 614
Utlåning till kreditinstitut	171 647	–	171 647	171 647	–
Utlåning till allmänheten		–	–	–	–
<i>Utlåning mot säkerhet av:</i>					
Statlig och kommunal borgen ²	4 500	-1	4 499	–	–
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	767 278	-985	766 293	732 750	35 428
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	184 338	-1 133	183 205	170 757	13 581
Pantbrev i jordbruksfastigheter	329 902	-538	329 364	327 158	2 744
Pantbrev i andra näringsfastigheter	158 521	-264	158 257	138 902	19 869
Företagsinteckning	104 533	-1 786	102 747	104 913	2 545
Övriga ⁵	211 291	-3 720	207 564	1 213	210 378
Summa	1 760 363	-8 427	1 751 929	1 475 693	284 545
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	5 949	-4 510	1 439	–	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	50 375	–	50 375	–	50 375
- AA	30 239	–	30 239	–	30 239
Andra emittenter					
- AAA	123 312	–	123 312	–	123 312
- AA	–	–	–	–	–
- A	5 004	–	5 004	–	5 004
- BBB eller lägre	45 677	–	45 677	–	45 677
- utan rating	64 097	–	64 097	–	64 097
Summa	318 704	–	318 704	–	318 704
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	–	–	–	–	–
Övriga tillgångar					
Åtaganden	183 938	–	183 938	–	183 938
Utställda lånelöften	111 187	–	111 187	–	111 187
Utställda finansiella garantier	18 209	–	18 209	–	18 209
Summa	313 334	–	313 334	–	313 334
Total kreditriskexponering	2 565 542	-8 427	2 557 108	1 648 834	916 583

Maximal exponering för kreditrisk samt värde av säkerheter för finansiella tillgångar som är föremål för förlustreservering enligt IFRS 9

Kreditriskexponering, brutto och netto 2018	Kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Förlust-reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk-exponering m hänsyn till säkerheter
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	1 494	–	1 494	1 494	–
Belåningsbara statsskuld-förbindelser mm	85 651	–	85 651	–	85 651
Utlåning till kreditinstitut	158 230	–	158 230	158 230	–
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	4 591	-1	4 590	4 500	–
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	745 321	-821	744 500	689 789	56 483
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	149 115	-756	148 359	118 949	30 165
Pantbrev i jordbruksfastigheter	309 479	-512	308 967	309 303	176
Pantbrev i andra näringsfastigheter	169 966	-1 182	168 784	148 986	21 229
Företagsinteckning	96 161	-886	95 275	96 724	2 287
Övriga ⁵	164 896	-2 980	161 916	1 643	163 753
Summa	1 639 529	-7 138	1 632 391	1 369 894	274 093
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	32 158	-3 892	28 266		
Värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	50 270	–	50 270		50 270
- AA	35 381	–	35 381		35 381
Andra emittenter					
- AAA	80 905	–	80 905	–	80 905
- AA	–	–	–	–	–
- A	15 015	–	15 015	–	15 015
- BBB eller lägre	33 224	–	33 224	–	33 224
- utan rating	70 217	–	70 217	–	70 217
Summa	285 012	–	285 012	–	285 012
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	-108	–	-108	–	–
Övriga tillgångar					
Åtaganden	156 448	–	156 448	–	156 448
Utställda lånelöften	116 780	–	116 780	–	116 780
Utställda finansiella garantier	19 435	–	19 435	–	19 435
Summa	292 663	–	292 663	–	292 663
Total kreditriskexponering	2 462 579	-7 138	2 455 441	1 529 618	937 419
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	32 050	-3 892	28 158	–	–

7.1.7 Kreditriskjusteringar

IFRS 9 kategoriseras i tre delar: klassificering och värdering, nedskrivning och säkringsredovisning.

Redovisningsprinciperna innebär att förväntade kreditförluster redovisas för utlåning till allmänheten och övriga poster i balansräkningen som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Vidare redovisas även förlustreserveringar på off-balance exponeringarna lämnade låneåtagande (t.ex. outnyttjade checkräkningskrediter) och utställda finansiella garantier. Vid den initiala redovisningen redovisas en förlustreserv baserat på vad som statistiskt kan förväntas för de kommande 12 månaderna (steg 1). För det

fall det uppstått en betydande ökning av kreditrisk, beräknas istället förlustreserven för hela den återstående förväntade löptiden (steg 2 eller om exponeringen betraktas som kreditförsämrad – steg 3).

Reserven för kreditförluster värderas enligt en modell för förväntade kreditförluster och speglar ett sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera en rad möjliga utfall med hänsyn tagen till all rimlig och verifierbar information som är tillgänglig på rapporteringsdagen utan orimlig kostnad eller ansträngning. Kreditförlustreserveringarna värderas utifrån om det inträffat en betydande ökning av kreditrisken jämfört med första redovisningstillfället för ett instrument.

- Stadie 1 omfattar finansiella instrument där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället och de motparter som omfattas av sparbankens policy för låg kreditrisk vid rapporteringstillfället, en riskbedömning som motsvarar "investment grade" (tillämpas dock endast på värdepapper).
- Stadie 2 omfattar finansiella instrument där en betydande ökning av kreditrisk inträffat sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är osäker.
- Stadie 3 omfattar finansiella instrument för vilka objektiva belägg har identifierats för att fordran är osäker.

För finansiella instrument som hänförs till steg 1 motsvarar reserveringen den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader och för finansiella instrument i steg 2 där en betydande ökning av kreditrisken har identifierats samt osäkra fordringar i steg 3 motsvarar reserveringen de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid. De förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid representerar förluster från alla fallissemangshändelser som är möjliga under det finansiella instrumentets återstående löptid. De förväntade kreditförlusterna som förväntas inträffa inom 12 månader representerar den del av de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid som beror av fallissemangshändelser inom 12 månader efter rapporteringsdagen.

7.1.7.1 Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i steg 1 utan i steg 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrad). Sparbanken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrumentnivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponerings risk för fallissemang. Metoden utgår från bankens system för klassificering av kreditrisk.

Skalan av ratingklasser går från 21 (som indikerar bästa riskklass) till klass 1 (som indikerar sämsta riskklass). Ratingskalorna är uppbyggda för fyra olika kundsegment. Beroende på vilken initial rating som ett lån haft så krävs ett visst antal steg på denna ratingskala mot en lägre rating för att ökningen av kreditrisk ska anses ha ökat betydligt. Ju lägre initial rating, desto färre steg av försämringar av rating krävs för att en betydande ökning av kreditrisk ska anses ha uppkommit. När låntagaren har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från steg 2 till steg 1.

7.1.7.2 Kreditförsämrade lån

Liksom enligt tidigare principer redovisas kommer förlustreserv redovisas för den återstående löptiden för kreditförsämrade exponeringar (tidigare benämnda osäkra lån) när en eller flera händelser som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången har inträffat (steg 3). Ett lån anses vara kreditförsämrat utifrån samma förutsättningar som enligt tidigare principer vid definitionen av osäkert lån dvs. när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter om följande händelser:

- a) Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller låntagaren.
- b) Ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller oreglerade betalningar.
- c) Långgivaren eller låntagaren har, av ekonomiska eller avtalsmässiga skäl som sammanhänger med

låntagarens ekonomiska svårigheter, beviljat en eftergift till låntagaren som långgivaren annars inte skulle överväga.

d) Det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Om ett tidigare lån som ansetts vara kreditförsämrat inte längre är det, sker en omföring antingen till steg 2 (om det jämfört med när lånet lämnats föreligger en betydande ökning av kreditrisk) eller till steg 1.

7.1.7.3 Värdering av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkt typ.

Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbetald eller fallerad en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna.

När de förväntade kreditförlusterna beräknas tar Sparbanken hänsyn till minst tre scenarier (ett basscenario, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska variabler såsom BNP, bostadspriser och arbetslöshet. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario. I de fall effekten av relevanta faktorer inte fångas av riskmodeller använder Sparbanken sig av expertjusteringar.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid uppskattas baserat på den period som Sparbanken är exponerad för kreditrisk och där kreditförlusterna inte kan mildras genom riskhanteringsåtgärder. Denna så kallade beteendemässiga löptiden fastställs med användande av produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år.

Sparbanken bedömer och beräknar förlustreserv för väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga resultat som tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Kreditriskeponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar, garantier och lånelöften

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade e)	Totalt
<i>TSEK</i>				
2019-12-31				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker				
Låg risk	1 494	–	–	1 494
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	1 494	–	–	1 494
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
AAA-AA	80 614	–	–	80 614
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	80 614	–	–	80 614
Utlåning till kreditinstitut				
Låg risk	171 647	–	–	171 647
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	171 647	–	–	171 647
Utlåning till allmänheten				
Låg risk (riskklass 13-21)	944 970	7 046	196	952 212
Normal risk (riskklass 9-12)	442 088	17 914	289	460 291
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	203 013	83 035	–	286 048
Hög risk (riskklass 0-5)	19 061	37 287	51	56 399
Fallerade	–	–	5 413	5 413
Icke ratade exponeringar	–	–	–	–
Förlustreservering	-1 133	-2 790	-4 511	-8 434
Totalt redovisat värde	1 607 999	142 492	1 438	1 751 929
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
AAA-AA	123 312	–	–	123 312
A	5 004	–	–	5 004
BBB-BB	109 774	–	–	109 774
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	238 090	–	–	238 090
Övriga finansiella tillgångar				
Låg risk	307 381	–	–	307 381
Normal risk	–	–	–	–
Förhöjd risk	–	–	–	–
Hög risk	–	–	–	–
Fallerade	–	–	–	–
Icke ratade exponeringar	60 120	–	–	60 120
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	367 501	–	–	367 501
Totalt bruttoredovisat värde för finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat				
	2 468 478	145 282	5 949	2 619 709
Totalt förlustreservering	–	–	–	-8 434
Totalt, redovisat värde	2 468 478	145 282	5 949	2 611 275
Finansiella garantier och lånelöften				
Låg risk	29 834	–	–	29 834
Normal risk	20 400	–	–	20 400
Förhöjd risk	18 570	–	–	18 570
Hög risk	259	–	–	259
Fallerade	–	–	–	–
Icke ratade exponeringar	60 333	–	–	60 333
Förlustreservering	-331	–	–	-331
Totalt finansiella garantier och lånelöften	129 065	–	–	129 065

Öppen

2018-12-31

Kassa och

tillgodohavanden hos
centralbanker

Låg risk	1 494	–	–	1 494
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	1 494	–	–	1 494

Belåningsbara

statsskuldförbindelser m

AAA-AA	85 651	–	–	85 651
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	85 651	–	–	85 651

Utlåning till kreditinstitut

Låg risk	158 230	–	–	158 230
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	158 230	–	–	158 230

Utlåning till allmänheten

Låg risk (riskklass 13-21)	895 681	1 551	–	897 232
Normal risk (riskklass 9-12)	473 104	18 293	148	491 545
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	130 080	53 295	–	183 375
Hög risk (riskklass 0-5)	884	34 483	874	36 241
Fallerade	–	–	31 136	31 136
Icke ratade exponeringar	–	–	–	–
Förlustreservering	-897	-2 349	-3 892	-7 138
Totalt redovisat värde	1 498 852	105 273	28 266	1 632 391

Obligationer och andra
räntebärande

värdepapper

AAA-AA	80 905	–	–	80 905
A	15 015	–	–	15 015
BBB-BB	88 369	15 071	–	103 440
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	184 289	15 071	–	199 360

Övriga finansiella tillgångar

Låg risk	353 093	–	–	353 093
Normal risk	–	–	–	–
Förhöjd risk	–	–	–	–
Hög risk	–	–	–	–
Fallerade	–	–	–	–
Icke ratade exponeringar	60 135	–	–	60 135
Förlustreservering	–	–	–	–
Totalt redovisat värde	413 228	–	–	413 228

Totalt bruttoredovisat värde för finansiella

	2 342 641	122 693	32 158	2 497 492
--	------------------	----------------	---------------	------------------

Totalt förlustreservering

	-897	-2 349	-3 892	-7 138
--	-------------	---------------	---------------	---------------

Totalt, redovisat värde

	2 341 744	120 344	28 266	2 490 354
--	------------------	----------------	---------------	------------------

Finansiella garantier
och lånelöften

Låg risk	33 385	–	–	33 385
Normal risk	21 500	–	–	21 500
Förhöjd risk	18 370	–	–	18 370
Hög risk	–	–	–	–
Fallerade	–	–	–	–
Icke ratade exponeringar	62 960	–	–	62 960
Förlustreservering	-79	–	–	-79
Totalt finansiella garantier och lånelöften	136 136	–	–	136 136

7.1.8 Motpartsrisk

Motpartsrisk innebär risken att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden gentemot Sparbanken, vilket kan leda till förluster. Med motpart avses här avtalsmotparter för ränte- och valutaderivat som ingåtts för att säkra valuta- och ränterisker. För kapitalkravsberäkningen för motpartsrisk avseende derivat används marknadsvärderingsmetoden.

7.2 Marknadsrisk

7.2.1 Definition

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisker: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna av ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). I Sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna. Banken har inget handelslager och därmed begränsad marknadsrisk i Pelare I.

7.2.2 Riskkaptit

Sparbanken har en riskprofil som avspeglar styrelsens beslutade riskkaptit för exponeringar på de finansiella marknaderna. Målet för verksamheten är att med sunt affärsomdöme effektivt förvalta Bankens balansräkning och likviditet förenat med ett begränsat risktagande.

7.2.3 Riskhantering

Ekonomi-/Administrativ chef är ansvarig för den löpande finansförvaltningen och därmed den dagliga operativa hanteringen av stora delar av Bankens marknadsrisk. Vidare är den oberoende riskkontrollfunktionen ansvarig för att kontrollera riskerna.

7.2.4 Värdepappersportföljen

Värdepappersportföljen är indelad i en placeringsportfölj och en strategisk portfölj. I placeringsportföljen ingår Sparbankens likviditetsreserv. Banken ska ha en likviditetsreserv bestående av obligationer utgivna av svenska staten eller svensk kommun, utlåning till kreditinstitut, säkerställda bostadsobligationer belåningsbara i Riksbanken och andra likvida placeringar. Denna likviditetsreserv ska minst uppgå till 15 % av Sparbankens inlåning från allmänheten. Sparbankens likviditet följs upp dagligen. Utöver dessa krav uppfyller innehaven i portföljen enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2012:6) om krav på likviditetstäckningsgrad och rapportering av likvida tillgångar och kassaflöden. Bankens riskkaptit avseende kapitaltäckningsgrad (LCR) är att alltid vara minst 30 % över vid var tid föreskrivet lagkrav. I den strategiska portföljen finns långsiktiga strategiska innehav i bolag där banken har ett samarbete.

7.2.5 Mätning av marknadsrisk

Marknadsrisken för värdepappersportföljen, utöver certifikat och obligationer, beräknas med schablonvärden utifrån historiska marknadsvärdesförändringar i respektive tillgångsslag.

7.2.6 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

Banken har en liten exponering mot aktiekursrisk i placeringsportföljen och en större exponering genom långsiktiga aktieinnehav i den strategiska portföljen. Ekonomi-/Administrationsavdelningen följer dagligen kursen i den strategiska portföljen. Vid kraftiga kursförändringar finns en framtagen handlingsplan.

7.2.7 Valutarisk

7.2.7.1 Definition

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

7.2.7.2 Valutarisk i balansräkningen

I balansräkningen finns mindre volymer in- och utlåning i utländsk valuta samt valutaterminer. Dessa positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank AB.

7.2.8 Ränterisk

7.2.8.1 Definition

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindningstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

7.2.8.2 Riskaptit

Den totala nettoprisrisken, beräknad som värdeförändring på nettot av räntebundna tillgångar och skulder vid en ränteförändring om 2 %, får högst uppgå till ett belopp motsvarande 10 % av kapitalbasen.

7.2.8.3 Riskhantering

För att säkra sig mot ränterisken i Sparbankens fastförräntade utlåning kan Sparbanken ingå ränteswapavtal, det vill säga avtal enligt vilka Sparbanken betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta.

Ett sätt att indikativt mäta ränterisk är en s.k. gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med 3 611 tkr (2 899 tkr). Hanteringen av sparbankens ränteexponering utförs av ekonomichef som ansvarar för att identifiera och rapportera uppkomna risker till riskutskottets möte kvartalsvis.

Öppen

2019

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Räntexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	-	-	-	-	-	-	-	1 494	1 494
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	15 253	50 179	15 182	-	-	-	-	-	80 614
Utlåning till kreditinstitut	171 647	-	-	-	-	-	-	-	171 647
Utlåning till allmänheten	916 824	548 259	11 037	47 423	180 669	46 722	995	-	1 751 929
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	71 398	88 440	67 728	10 524	-	-	-	-	238 090
Övriga tillgångar	-	-	-	-	-	-	-	371 492	371 492
Summa	1 175 122	686 878	93 947	57 947	180 669	46 722	995	372 986	2 615 266
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	1 407	-	-	-	-	-	-	-	1 407
Inlåning från allmänheten	2 224 099	-	111	-	-	-	-	2 746	2 226 956
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	15 501	15 501
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	371 402	371 402
Summa skulder och eget kapital	2 225 506	-	111	-	-	-	-	389 649	2 615 266
Differens tillgångar och skulder									
	-1 050 384	686 878	93 836	57 947	180 669	46 722	995	-16 663	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kumulativ exponering	-1 050 384	686 878	780 714	838 661	1 019 330	1 066 052	1 067 047	1 050 384	

2018

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Ränteeponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	–	–	–	–	–	–	–	1 494	1 494
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	20 155	65 496	–	–	–	–	–	–	85 651
Utlåning till kreditinstitut	158 230	–	–	–	–	–	–	–	158 230
Utlåning till allmänheten	984 461	438 170	14 281	43 215	116 077	35 552	635	–	1 632 391
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	36 228	152 473	–	10 659	–	–	–	–	199 360
Övriga tillgångar	–	–	–	–	–	–	–	417 586	417 586
Summa	1 199 074	656 139	14 281	53 874	116 077	35 552	635	419 080	2 494 712
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	1 848	–	–	–	–	–	–	–	1 848
Inlåning från allmänheten	2 093 492	123	–	181	–	–	–	3 987	2 097 783
Övriga skulder	–	–	–	–	–	–	–	13 381	13 381
Eget kapital	–	–	–	–	–	–	–	381 700	381 700
Summa skulder och eget kapital	2 095 340	123	–	181	–	–	–	399 068	2 494 712
Differens tillgångar och skulder	-896 266	656 016	14 281	53 693	116 077	35 552	635	20 012	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kumulativ exponering	-896 266	-240 250	-225 969	-172 276	-56 199	-20 647	-20 012	–	

7.3 Likviditetsrisk

7.3.1 Definition

Likviditetsrisk är risken för att Sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med Bankens finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att bankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

7.3.2 Riskkaptit

Sparbankens riskkaptit avseende likviditetsrisker är låg och risken minimeras i möjligaste mån vilket primärt sker genom att sätta upp limiter avseende likviditetshandlingen och genom att hålla en likviditetsreserv. Banken ska ha en likviditetsreserv bestående av obligationer utgivna av svenska staten eller svensk kommun, utlåning till kreditinstitut, säkerställda bostadsobligationer belåningsbara i Riksbanken och andra likvida placeringar. Denna likviditetsreserv inklusive andra likviditetsskapande åtgärder bör minst uppgå till 15 % av Sparbankens inlåning från allmänheten. Banken ska alltid ha en tillräcklig likviditet för att klara en period om 30 dagar i ett stressat scenario.

7.3.3 Riskhantering

För att minimera risken för likviditetspåfrestningar struktureras Bankens likviditet så att den är stabil och diversifierad. Det ska finnas en balans mellan långsiktiga tillgångar och skulder. Sparbankens riskhantering fokuserar på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar endast görs i likvida värdepapper, alltså värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Styrelsen ansvarar för att Bankens likviditetsrisker identifieras, mäts, hanteras, kontrolleras och rapporteras inom Sparbanken. Styrelsen fastställer årligen Bankens Likviditetspolicy. Vidare fastställer styrelsen Bankens riskkaptit avseende likviditetsrisker, samt Bankens likviditets- och finansieringsstrategi. För den löpande förvaltningen av likviditetsrisker ansvarar Ekonomi-/Administrativ chef. Sparbankens riskkontrollfunktion ansvarar för löpande uppföljning och oberoende kontroll av Bankens egna placeringar och uppföljning av

Öppen

likviditetsrisker. Ekonomi-/Administrationsavdelningen gör dagligen uppföljning av likviditeten och styrelsen erhåller månatligen en rapport över Bankens likviditetssituation.

7.3.4 Likviditetstäckningsgrad

Likviditetstäckningsgrad	2019	2018
Likvida tillgångar		
Likvida tillgångar, nivå 1	158 985	133 996
Likvida tillgångar, nivå 2	34 552	25 949
Summa likvida tillgångar	193 537	159 945
Utflöden		
Simulerande flöden från inlåning	136 691	126 617
Övriga kassautflöden	79 274	79 061
Summa utflöden	215 965	205 678
Inflöden		
Kontrakterade flöden från utlåning	132 921	116 060
Övriga kassainflöden	121 594	158 230
Summa inflöden	254 515	274 290
Begränsning av inflöden	-92 541	-120 031
Kassautflöde netto	53 991	51 420
Likviditetstäckningsgrad (LCR)	358%	311%

I uppställningen ovan redovisas LCR enligt bankens tolkning av CRR/CRD4

7.3.5 Finansiering

Sparbankens huvudsakliga finansieringskälla utgörs av inlåningsmedel.

7.3.6 Beredskapsplan och stresstester

Styrelsen i Sparbanken har fastställt en beredskapsplan för hantering vid likviditetspåfrestningar. Syftet med beredskapsplanen är att förbereda Banken på olika handlingsalternativ om likviditetssituationen får en ogynnsam utveckling. I beredskapsplanen beskrivs händelser som kan utlösa beredskapsplanen samt åtgärder för att minska påfrestningen på likviditeten. Sparbanken genomför stresstester regelbundet. Resultatet av stresstesterna utvärderas mot Bankens fastställda riskaptit och används för att anpassa Bankens strategier och riktlinjer.

7.3.7 Likviditetsexponering

Nedan redovisas Bankens strukturella likviditetssituation med kontraktuell återstående löptid avseende finansiering samt utlåning.

**Löptidsinformation
2019**
**Kontraktuellt
återstående löptid
(odiskonterat värde)
samt förväntad tidpunkt
för återvinning**
Diskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid

På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	–	–	–	–	1 494	1 494	–
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	–	45 170	25 208	10 235	–	80 613	35 443
Utlåning till kreditinstitut	171 647	–	–	–	–	171 647	–
Utlåning till allmänheten	50 373	20 884	102 719	328 832	1 249 121	1 751 929	1 577 953
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	–	–	–	–	–	–	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	5 004	35 029	198 057	–	238 090	198 057
Derivat	–	–	–	–	–	–	–
Aktier och andelar	–	–	–	–	142 522	–	–
Övriga tillgångar	–	–	–	–	219 869	219 869	–
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	–	–	–	9 101	9 101	–
Summa tillgångar	222 020	25 888	182 918	552 097	1 259 356	2 472 743	1 811 453
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	1 407	–	–	–	–	1 407	–
Inlåning fr allmänheten	2 224 099	–	111	–	2 746	2 226 956	–
Övriga skulder	–	–	–	–	3 618	3 618	–
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	–	–	4 267	4 267	–
Avsättningar	–	–	–	3 513	4 103	7 616	–
Övriga skulder inkl. eget kapital	–	–	–	–	–	–	–
Summa skulder och eget kapital	2 225 506	–	111	3 513	14 734	2 243 864	–
Total skillnad	-2 003 486	25 888	182 807	548 584	1 259 356	358 252	1 811 453

**Löptidsinformation
2018**
Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning

	Diskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid							
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	–	–	–	–	–	1 494	1 494	–
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	–	–	5 014	70 537	10 100	–	85 651	80 637
Utlåning till kreditinstitut	158 230	–	–	–	–	–	158 230	–
Utlåning till allmänheten	53 545	22 660	61 563	313 786	1 180 837	–	1 632 391	1 494 623
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	6 026	17 079	176 255	–	–	199 360	176 255
Derivat	–	–	–	–	–	–	–	–
Aktier och andelar	–	–	–	–	–	177 738	177 738	–
Övriga tillgångar	–	–	–	–	–	230 387	230 387	–
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	–	–	–	–	9 461	9 461	–
Summa tillgångar	211 775	28 686	83 656	560 578	1 190 937	419 080	2 494 712	1 751 515
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	1 848	–	–	–	–	–	1 848	–
Inlåning fr allmänheten	2 093 492	123	181	–	–	3 987	2 097 783	2 097 783
Derivat	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga skulder	–	–	–	–	–	3 248	3 248	–
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	–	–	–	3 658	3 658	–
Avsättningar	–	–	–	3 481	–	2 994	6 475	3 481
Summa skulder och eget kapital	2 095 340	123	181	3 481	–	13 887	2 113 012	2 101 264
Total skillnad	-1 883 565	28 563	83 475	557 097	1 190 937	405 193	381 700	-349 749

7.4 Operativ risk

7.4.1 Definition

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

7.4.2 Riskkaptit

De operativa riskerna utgör ett väsentligt inslag i Sparbankens totala riskexponering och ska hanteras som en egen riskdisciplin, parallellt med t ex kreditrisker och finansiella risker. Operativ risk beror till stor del på verksamhetens omfattning, art och komplexitet. De operativa riskerna ska hållas på lägsta möjliga nivå i verksamheten med beaktande av affärsmässighet, Sparbankens övergripande affärs mål samt möjligheten att absorbera förluster via det egna kapitalet. Verksamheten strävar också aktivt efter att minimera den operativa riskexponeringen då den är att betrakta som en kostnad vilken ska minimeras i största möjliga utsträckning. Sparbankens styrelse har bland annat definierat limiter avseende identifierade operativa risker genom självutvärdering, kreditkvalitet och utbildningstid/arbetad tid.

7.4.3 Metod för beräkning av operativa risker

Sparbanken har valt att använda basmetoden för beräkning av det legala kapitalkravet för operativ risk. Därutöver har Sparbanken en tydligt dokumenterad metod för intern mätning av operativa risker. Löpande utvärdering av risknivå avseende de operativa riskerna görs genom självutvärdering.

7.4.4 Hantering av operativa risker

Riskhanteringen avseende operativ risk är en del av Sparbankens totala riskhanteringsprocess. Utifrån generella principer som tydlig ansvarsfördelning, individuellt ansvarstagande för identifiering av operativa risker, beaktande av operativa risker vid prissättning av nya produkter, omprövning av redan tagna affärsbeslut, kompetensutveckling och dualitetsprinciper samt årlig självutvärdering bidrar alla till en god hantering av den operativa risken i Banken.

7.4.4.1 Incidenthantering

Alla anställda är ansvariga för att rapportera incidenter i det dagliga arbetet. Personen som identifierar en incident är ansvarig att snarast rapportera den till OP-riskansvarig. Incidenter analyseras löpande och åtgärder följs upp av OP-riskansvarig. Riskkontrollfunktionen och Compliance får även löpande ta del av incidenter och kontrollerar så att incidenterna hanteras och åtgärder genomförs. Sparbanken dokumenterar inträffade incidenter samt de förluster som har uppstått i samband med de inträffade incidenterna.

7.4.4.2 Kontinuitetsshantering

Sparbanken har upprättat kontinuitets- beredskaps- och återställningsplaner för de kritiska processer som Sparbanken identifierat. Planernas syfte är att säkerställa förmågan att upprätthålla verksamhet och begränsa förlusterna i händelse av en allvarlig störning. Planerna uppdateras och testas årligen.

7.4.4.3 Självutvärdering

Sparbanken gör årligen en självutvärdering. I processen bedöms sannolikheten för att olika riskhändelser inträffar och vilka konsekvenserna blir av detta.

7.4.4.4 Godkännandeprocess för nya produkter (NPAP)

NPA-processen syftar till att säkerställa att Sparbanken inte agerar i produkter eller utför aktiviteter som innebär oavsiktligt risktagande eller risker som ej omedelbart kan hanteras eller kontrolleras inom existerande processer. NPA-processen ska användas bl.a. vid nya/förändrade produkter/ tjänster och fullt ut beakta och utvärdera operativa risker. Processen ska inkludera identifiering av risker i hela processkedjan såväl som riskbegränsande aktiviteter. Godkännandet av produkten baseras på ett beslutsunderlag som innehåller identifiering av risker från alla de delar av organisationen som ska hantera den nya/förändrade produkten.

8. Deklaration

Detta dokument är upprättat av Bankens verkställande ledning som en deklARATION att de strukturer och processer som är implementerade är adekvata och väl fungerande för att säkerställa att riskhanteringssystemet uppfyller styrelsens avsikt gällande risktolerans kopplat till affärsmodell.

Denna deklARATION har godkänts av Bankens styrelse.

9. Bilaga 1

Offentliggörande enligt artikel 5 förordning (EU) nr 1423/2013

Kärnprimärkapital: Instrument och reserver	2019-12-31	2018-12-31
1 Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder Varav: instrumenttyp 1 Varav: instrumenttyp 2 Varav: instrumenttyp 3		
2 Ej utdelade vinstmedel	327 071	280 126
3 Ackumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	42 931	77 979
3a Reserveringar för allmänna risker i bankrörelse		
4 Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.3 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från kärnprimärkapitalet Kapitaltillskott från den offentliga sektorn för vilka äldre regler får tillämpas till den 1 januari 2018		
5 Minoritetsintressen (tillåtet belopp i konsoliderat kärnprimärkapital)		
5a Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning		
6 Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	370 002	358 105
Kärnprimärkapital efter lagstiftningsjusteringar		
7 Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-398	-362
8 Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)		
9 Tomt fält i EU		
10 Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet, utom sådana som uppstår till följd av temporära skillnader (netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)		
11 Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessakringar		
12 Negativa belopp till följd av beräkning av förväntade förlustbelopp		
13 Eventuell ökning i eget kapital till följd av värdepapperiserade tillgångar (negativt belopp)		
14 Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus		

Öppen

15	Förmånsbestämda pensionsplaner (negativt belopp)		
16	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna kärnprimärkapitalinstrument (negativt belopp)		
17	Innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn med vilka institut har ett korsvist ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)		
18	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativa belopp)	-62 985	-100 422
19	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativa belopp)		
20	Tomt fält i EU		
20a	Exponeringsbelopp för följande poster som är kvalificerade för en riskvikt på 1 250 % när institutet väljer alternativet med avdrag		
20b	Varav: kvalificerade innehav utanför den finansiella sektorn (negativt belopp)		
20c	Varav: värdepapperiseringspositioner (negativt belopp)		
20d	Varav: transaktioner utan samtidig motprestation (negativt belopp)		
21	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)		
22	Belopp som överskrider tröskelvärdet på 15 % (negativt belopp)		
23	varav: Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn när institutet har en väsentlig investering i de enheterna		
24	Tomt fält i EU		
25	Varav: uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader	-725	-720
25a	Förluster för innevarande räkenskapsår (negativt belopp)		
25b	Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)	-725	-720
26	Lagstiftningsjusteringar som tillämpas på kärnprimärkapital med avseende på belopp som omfattas av behandling som föreskrivs i lagstiftning före kapitaltäckningsförordningen		
26a	Lagstiftningsjusteringar som avser realiserade vinster och förluster i enlighet med artiklarna 467 och 468		

Varav: filter för orealiserad förlust 1

Varav: filter för orealiserad vinst 1

26b Belopp som ska dras av från eller läggas till kärnprimärkapital med avseende på ytterligare filter och avdrag som krävs enligt bestämmelserna före kapitaltäckningsförfordningen

Varav: ...

27 Avdrag från kvalificerade primärkapitaltillskott som överskrider institutets primärkapitaltillskott (negativt belopp)

28 Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital **-64 108** **-101 504**

29 Kärnprimärkapital **305 894** **256 600**

Primärkapitaltillskott: Instrument

30 Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder

31 Varav: klassificerade som eget kapital enligt tillämpliga redovisningsstandarder

32 Varav: klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder

33 Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet
Kapitaltillskott från den offentliga sektorn för vilka äldre regler får tillämpas till den 1 jan 2018

34 Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat primärkapitaltillskott (inbegripet minoritetsintressen som inte tas med i rad 5) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part

35 Varav: instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning

36 Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar

Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar

37 Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)

38 Innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn med vilka institutet har ett korsvis ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)

39 Direkta och indirekta innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)

40 Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativa belopp)

- 41 Lagstiftningsjusteringar som tillämpas på primärkapitaltillskott med avseende på belopp som omfattas av behandling som föreskrivs i lagstiftningen före kapitaltäckningsförordningen och övergångsbehandling som omfattas av utfasning i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 (dvs. restvärde enligt kapitaltäckningsförordningen)
- 41a Restvärden som dras från primärkapitaltillskott med avseende på avdrag från kärnprimärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 472 i förordning (EU) nr 575/2013
Varav poster ska redovisas rad för rad, t.ex. väsentliga delårsförluster netto, immateriella tillgångar, underskott i avsättningar i förhållande till förväntade förluster osv.
- 41b Restvärden som dras från primärkapitaltillskott med avseende på avdrag från supplementärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 475 i förordning (EU) nr 575/2013
Varav poster ska redovisas rad för rad, t.ex. korsvist ägande av supplementärkapitalinstrument, direkta innehav av icke-väsentliga investeringar i kapitalet hos andra enheter i den finansiella sektorn osv.
- 41c Belopp som ska dras av ifrån eller läggas till primärkapitaltillskott med avseende på ytterligare filter och avdrag som krävs enligt bestämmelserna före kapitaltäckningsförordningen
Varav:...eventuella filter för orealiserade förluster
Varav:...eventuella filter för orealiserade vinster
Varav:...
- 42 Avdrag från kvalificerade supplementärkapitalinstrument som överskrider institutets supplementärkapital (negativt belopp)
- 43 Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott**
- 44 Primärkapitaltillskott**
- 45 Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott) 305 894 256 600**

Supplementärkapital: instrument och avsättningar

- 46 Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder
- 47 Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.5 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från supplementärkapitalet
Kapitaltillskott från den offentliga sektorn för vilka äldre regler får tillämpas till den 1 jan 2018
- 48 Kvalificerande supplementärkapital som ingår i konsoliderat supplementärkapital (inbegripet minoritetsintressen och primärkapitaltillskottsinstrument som inte tas med i rad 5 eller 34) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part
- 49 Varav: instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning
- 50 Kreditriskjusteringar
- 51 Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar**

Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar

52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapitaltillskottsinstrument och efterställda lån (negativt belopp)		
53	Innehav av supplementärkapitaltillskottsinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn med vilka institutet har ett korsvist ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)		
54	Direkta och indirekta innehav av supplementärkapitaltillskottsinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)		
54a	Varav nya innehav som inte omfattas av övergångsarrangemang		
54b	Varav innehav som inte fanns före den 1 januari 2013 och som omfattas av övergångsarrangemang		
55	Institutets direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)		
56	Lagstiftningsjusteringar som tillämpas på supplementärkapitaltillskott med avseende på belopp som omfattas av behandling som föreskrivs i lagstiftningen före kapitaltäckningsförordningen och övergångsbehandling som omfattas av utfasning i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 (dvs. restvärde enligt kapitaltäckningsförordningen)		
56a	Restvärden som dras från supplementärkapital med avseende på avdrag från kärnprimärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 472 i förordning (EU) nr 575/2013 Varav poster ska redovisas rad för rad, t.ex. väsentliga delårsförluster netto, immateriella tillgångar, underskott i avsättningar i förhållande till förväntade förluster osv.		
56b	Restvärden som dras från supplementärkapital med avseende på avdrag från primärkapitaltillskott under övergångsperioden i enlighet med artikel 475 i förordning (EU) nr 575/2013 Varav poster ska redovisas rad för rad, t.ex. korsvist ägande av primärkapitaltillskottsinstrument, direkta innehav av icke-väsentliga investeringar i kapitalet hos andra enheter i den finansiella sektorn osv.		
56c	Belopp som ska dras av ifrån eller läggas till supplementärkapital med avseende på ytterligare filter och avdrag som krävs enligt bestämmelser som tillämpades före kapitaltäckningsförordningen Varav:...eventuella filter för orealiserade förluster Varav:...eventuella filter för orealiserade vinster Varav:...		
57	Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital		
58	Supplementärkapital		
59	Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	305 894	256 600

59a

Riskvägda tillgångar med avseende på belopp som omfattas av behandling som föreskrivs i de bestämmelser som tillämpades före kapitaltäckningsförordningen och övergångsbehandling som omfattas av utfasning i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 (dvs. restvärde enligt kapitaltäckningsförordningen)

Varav: ...poster som inte dragits av från kärnprimärkapital (restvärden enligt kapitaltäckningsförordning (EU) 575/213) (poster ska redovisas rad för rad, t.ex. uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet netto efter minskning för tillhörande skatteskuld, indirekta innehav av eget kärnprimärkapital osv.)

Varav:...poster som inte dragits av från primärkapitaltillskottsposter (restvärden enligt förordning (EU) nr 575/2013) (poster ska redovisas rad för rad, t.ex. korsvist ägande av supplementärkapitalinstrument, direkta innehav av icke-väsentliga investeringar i kapitalet hos andra enheter i den finansiella sektorn osv.)
Poster som inte dragits av från supplementärkapitalinstrument (restvärden enligt förordning (EU) nr 575/2013) (poster ska redovisas rad för rad, t.ex. indirekta innehav av egna supplementärkapitalinstrument, innehav av icke-väsentliga investeringar i kapital hos andra enheter i den finansiella sektorn, indirekta innehav av väsentliga investeringar i kapital hos andra enheter i den finansiella sektorn osv.)

60 Totala riskvägda tillgångar**1 399 911****1 307 641****Kapitalrelationer och buffertar**

61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	21,85 %	19,62 %
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	21,85 %	19,62 %
63	Totalt kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	21,85 %	19,62 %
64	Institutsspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	5,00 %	4,50 %
65	Varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,50 %	2,50 %
66	Varav: krav på kontracyklisk buffert	2,50 %	2,00 %
67	Varav: krav på systemriskbuffert		
67a	Varav: buffert för globalt systemviktiga institut eller för annat systemviktigt institut		
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	13,85 %	11,62 %
69	(ej relevant i EU-förordningen)		
70	(ej relevant i EU-förordningen)		
71	(ej relevant i EU-förordningen)		

Kapitalrelationer och buffertar

72 Direkta innehav av kapital i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)

37 00

35 810

73 Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapital i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)

74 Tomt fält i EU

75 Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)

Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapital

76 Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av schablonmetoden (före tillämpning av taket)

77 Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt schablonmetoden

78 Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpning av taket)

79 Tak för inkludering av kreditriskexponeringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden

Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2013 och den 1 januari 2022)

80 Nuvarande tak för kärnprimärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang

81 Belopp som utesluts från kärnprimärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)

82 Nuvarande tak för primärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang

83 Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)

84 Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang

85 Belopp som uteslutits från supplementärkapitalet på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)